

Taula de treball

L'ARQUEOLOGIA I L'ENTORN PROFESSIONAL

L'arqueologia i l'entorn professional

ENTITATS REPRESENTADES A LA TAULA

Associació d'Arqueòlegs de Catalunya

Associació Catalana de Bioarqueologia

Associació d'Empreses d'Arqueologia de Catalunya

Associació d'Empreses d'Arqueologia de Catalunya - ÀTICS

Centre UNESCO de Catalunya

Consejo Superior de Investigaciones Científicas

Generalitat de Catalunya – Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació

Institució Milà i Fontanals - Departament d'Arqueologia i Antropologia

Institut Català d'Arqueologia Clàssica

Museu d'Arqueologia de Catalunya

Museu Nacional Arqueològic de Tarragona

Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona

Universitat Autònoma de Barcelona

Universitat de Barcelona

Universitat de Girona

QÜESTIONS TRACTADES

1. El lliure exercici de la professió
2. Les empreses d'arqueologia: classificació i certificació
3. Arqueòlegs al servei de l'administració
4. Arqueòlegs conservadors i museòlegs
5. Arqueòlegs, departaments universitaris i instituts de recerca
6. Cal un col·legi d'arqueòlegs?
7. Repercussió del 1er conveni del sector
8. L'habilitació per a l'exercici de la professió

CONCLUSIONS

QÜESTIÓ 1

EL LLIURE EXERCICI DE LA PROFESSIÓ

Què és un arqueòleg?

Un arqueòleg és un historiador de base, que treballa des de la gestió, difusió, divulgació i investigació del patrimoni cultural, mitjançant l'ús de mètodes propis de l'arqueologia i el concurs d'altres disciplines que aporten coneixement històric.

Quins són els àmbits d'actuació:

Àmbit d'actuació

	Docència	Investigació/ recerca	Gestió	Divulgació i difusió
Centres universitaris	SI	SI	SI	
Ajuntaments		SI	SI	SI
Diputació		SI	SI	SI
Generalitat		Subvenciona	SI	SI
Museus		SI	SI	SI
Instituts de recerca	SI	SI	SI	
Autònoms		SI	SI	SI
Empreses	SI (com a col·laboració en formació)	SI	SI	SI
Consells comarcals		SI (com a suport poden iniciar projectes)	SI	SI

L'arqueologia i l'entorn professional

Categories aplicables, bàsicament, al món de l'arqueologia preventiva:

Director: tècnic que dirigeix les excavacions segons el decret 78/2008 i, de vegades, el seu paper pot ser homologat al de coordinador.

Coordinador: és aquell treballador/a que, amb la titulació superior corresponent que el faculta per exercir professionalment com arqueòleg i que de conformitat amb la seva experiència i coneixements, pot dur a terme les funcions de coordinació i/o supervisió d'intervencions, del registre, de la documentació, dels estudis i de la difusió de qualsevol tasca arqueològica, exercint bàsicament un control de qualitat i estil dins de l'empresa.

Tècnic: és aquell treballador/a amb la titulació superior corresponent que el faculta per exercir professionalment com a arqueòleg/a i que pot dur a terme les funcions inherents a l'arqueologia i, entre d'altres, les funcions de: direcció d'intervencions arqueològiques en qualsevol medi, redacció de projectes i assessoraments en temes patrimonials.

Tècnic de suport: és aquell treballador/a amb la titulació superior corresponent que el faculta per exercir professionalment com arqueòleg/a i que, sota el control i supervisió de les dues categories anteriors (coordinador i/o tècnic) o de la direcció de l'empresa, atesa la seva experiència i coneixements, desenvolupa, per delegació d'aquests, entre d'altres, les següents funcions de suport:

- El registre del jaciment.
- Organitzar els materials arqueològics.
- Portar a terme el registre gràfic i/o fotogràfic.
- Portar a terme l'inventari dels materials arqueològics.
- Qualsevol altra tasca que dins dels paràmetres de definició recollits per la categoria professional li siguin encarregades per les categories superiors abans esmentades o per la direcció de l'empresa.

Un tècnic arqueòleg també pot dur a terme, quan així quedi acreditat per titulació i/o experiència, les feines de suport de dibuix, topografia, restauració, documentalisme, antropologia i altres feines de caràcter similar. Evitant en tot cas l'intrusisme professional, de manera que aquestes tasques siguin realment de suport.

Tècnic especialista: és aquell treballador/a que tenint la titulació requerida i/o experiència necessària, és especialista en tècniques afins a l'arqueologia o anàlisis i pot participar en el registre, documentació i estudis arqueològics interdisciplinars.

Problemàtiques de l'entorn professional

a. En el procés d'excavació, cal definir funcions/tasques dins de l'arqueologia:

- Arqueòleg director (segons normativa)
- Arqueòleg coordinador

b. Intrusisme de persones i institucions. Cal que a les excavacions hi hagi un especialista del període.

c. El que sí que hi ha és una mala competència o competència deslleial, tant entre empreses, professionals i institucions.

d. Riscos laborals, es proposa la creació d'una normativa pròpia de l'arqueologia per l'avaluació de riscos (seguretat i salut).

e. Memòries.

QÜESTIÓ 2

LES EMPRESES D'ARQUEOLOGIA: CLASSIFICACIÓ I CERTIFICACIÓ

La classificació de l'empresa, que està regulada pel Conveni, ha de garantir que tota la feina que es fa des de la mateixa tingui uns mínims de qualitat.

Per altra banda la confecció de les memòries de les excavacions ha de vincular-se no tan sols a l'arqueòleg sinó també a l'empresa i a la institució/promotora.

Hi ha empreses:

- Mitjanes i Petites
- Despatx de professionals
- Autònoms

Conclusió

S'han de definir els criteris de qualificació d'una empresa i s'ha de classificar.

QÜESTIÓ 3

ARQUEÒLEGS AL SERVEI DE L'ADMINISTRACIÓ

QÜESTIÓ 4

ARQUEÒLEGS CONSERVADORS I MUSEÒLEGS

QÜESTIÓ 5

ARQUEÒLEGS, DEPARTAMENTS UNIVERSITARIS I INSTITUTS DE RECERCA

Recomanacions qüestió 3

- Millor organització i major fluïdesa.

- Que els departaments d'urbanisme dels ajuntaments disposin d'un arqueòleg o que les institucions que interfereixen en Patrimoni tinguin tècnics especialistes en el tema, com l'arqueòleg municipal, amb tasques definides i departaments coordinats i amb transversalitat. No es tracta d'adscripció a urbanisme, posem per cas, sinó que l'arqueòleg municipal, comarcal, etc. informi els expedients de la mateixa manera que ho fa el departament d'urbanisme, el d'enginyeria, el de viabilitat, etc.

- Major coordinació i comunicació entre els departaments d'urbanisme i de cultura, és a dir, transversalitat, i també amb la societat civil, altres administracions, promotores, etc.

- A més, transversalitat entre els departaments de la mateixa organització i també amb la resta de departaments de la Generalitat de Catalunya, diputacions, estat, universitats, etc.

L'arqueologia i l'entorn professional

QÜESTIÓ 6

CAL UN COL·LEGI D'ARQUEÒLEGS?

En aquest punt hi va haver un total unanimitat indicant la necessitat de la creació del Col·legi d'Arqueòlegs.

QÜESTIÓ 7

REPERCUSSIÓ DEL 1er CONVENI DEL SECTOR

En els quatre àmbits:

1. Educacional, la necessitat de tenir una titulació pròpia.
2. Laboral, l'existència del conveni.
3. Professional, la creació del Col·legi.
4. Administratiu, el marc legislatiu.

El conveni és necessari, tot i que s'ha d'anar millorant amb el temps i garantir que tothom el compleixi.

QÜESTIÓ 8

L'HABILITACIÓ PER A L'EXERCICI DE LA PROFESSION

S'indica que és necessària l'habilitació per l'exercici de la professió que inclogui a empreses i a arqueòlegs i que a falta del Col·legi, ho ha de fer l'administració.

Proposta

- Fixar els criteris d'habilitació.